

Socialministeren (Bundvad): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om børne- og ungdomsforsorg. (Om udskydelse af revision).

Da der i 1958 blev foretaget en del ændringer i forsorgslovens bestemmelser om børne- og ungdomsforsorg, blev det bestemt, at loven skulle optages til revision i folketingsåret 1962-63. Da forsorgslovens børneværnsafsnit i 1961 blev udskilt til en særlig lov, blev revisionsbestemmelsen overført hertil, og samtidig påbegyndtes forberedelserne til en revision ved nedsættelse af et snævert embedsmandsudvalg.

Dette udvalg har for nylig afgivet betænkning med udkast til en helt ny lov om børne- og ungdomsforsorg. Loven er skrevet fuldstændig om og indeholder forslag om realitetsændringer på adskillige væsentlige punkter. Selv om forslaget blev fremsat nu, ville det ikke kunne forventes færdigbehandlet i indeværende samling, og regeringen anser det derfor for rigtigst at søge folketingets tilslutning til, at revisionen udskydes til næste folketingsår.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale det til tingets velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Mikael Gam): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændringer i lov om udøvelse af erhverv i Grønland.

Efter de gældende bestemmelser har søterritoriet ved Grønland en udstrækning af 3 sømil, og den grønlandske erhvervslov af 27. maj 1950 fastsætter, at retten til at drive erhvervsmæssig fangst, fiskeri og jagt på det grønlandske land- og søterritorium er forbeholdt danske statsborgere med fast bopæl i Grønland samt andre danske, der måtte få særlig tilladelse hertil.

På de store fiskebanker ud for Grønlands kyst foregår hvert år et omfattende fiskeri uden for 3 sømils grænsen, fortrinsvis fra udenlandske fiskeritrawlere, og det grønlandske landsråd har ved flere lejligheder henstillet, at man for at beskytte det grønlandske hovederhverv, fiskeriet, og for at bevare fiskebestanden søgte gennemført en udvidelse af fiskeriterritoriet ved Grønland.

Landsrådet vedtog i 1956 et forslag om, at søterritoriet skulle beregnes ud fra rette basislinjer og større bugtkorder end hidtil, og i 1958 foreslog landsrådet, at der indførtes et fiskeriterritorium ved Grønland på 12 sømil.

Spørgsmålet om søterritoriets bredde og fiskerigrænse har været forhandlet på de 2 konferencer i Genève om retsordenen på havet i 1958 og 1960.

På den første Genèvekonference gik Danmark stærkt ind for, at der skulle være adgang til at hævde en fiskerigrænse på indtil 12 sømil i de særlige tilfælde, hvor lande eller områder har en isoleret geografisk beliggenhed og befolkningen for sit udkomme og sin økonomiske udvikling i usædvanlig grad er afhængig af havet. Det fremgik af forhandlingerne på konferencen, at Island, Færøerne og Grønland i almindelighed blev anerkendt som hørende under denne kategori. Det lykkedes imidlertid ikke at opnå enighed på konferencen om en international fastsættelse af søterritoriets bredde og fiskerigrænserne. Danmark fastsatte herefter i 1959 — på grundlag af en overenskomst med den britiske regering — fiskerigrænsen ved Færøerne til 12 sømil, idet der dog i et vist omfang er adgang for britiske fartøjer til fiskeri indtil en linje, der stort set løber 6 sømil fra land.

På den anden Genèvekonference, der blev indkaldt i 1960, stemte Danmark for et af USA og Canada fremsat forslag, hvorefter maksimumsgrænsen for søterritoriet skulle være 6 sømil og maksimumsgrænsen for fiskeriterritoriet 12 sømil. Efter forslaget skulle der være adgang for lande, der i en periode af 5 år regelmæssigt har fisket mellem 6 og 12 sømil, til fortsat at drive fiskeri inden for dette område i 10 år indtil 31. oktober 1970. Dette forslag opnåede imidlertid ikke et tilstrækkeligt flertal, og også denne konference endte således resultatløs.

Regeringen er herefter af den opfattelse, at det må anses for rimeligt og berettiget nu at fastsætte en fiskerigrænse for Grønland på 12 sømil. Jeg henviser herved til den i bemærkningerne til lovforslaget citerede redegørelse, som udenrigsministeren afgav i folketinget den 31. maj 1960. Endvidere henvises til, at såvel Norge som Island efter

[Ministeren for Grønland.]

Genèvekonferencens afslutning har opnået aftaler med Storbritannien om fiskerigrænse på 12 sømil.

Udvidelse af fiskeriterritoriet kræver ifølge grundlovens § 1 folketingets samtykke, men da de gældende regler om det grønlandske søterritorium indeholdes i lov om udøvelse af erhverv i Grønland, har jeg fundet det rettest, at en udvidelse af fiskerigrænsen ved Grønland finder sted i form af en ændring af erhvervslovens § 1, således at det klart fremgår, at erhvervslovens bestemmelser om indskriden over for ulovligt fiskeri inden for søterritoriet også finder anvendelse inden for den nye fiskerigrænse. Kravet om folketingets samtykke må herefter anses for opfyldt gennem folketingets vedtagelse af nærværende lovforslag.

Såfremt lovforslaget vedtages, er det regeringens hensigt i medfør af lovens § 1, stk. 2, at give sådanne udenlandske fiskere, der hidtil regelmæssigt har fisket inden for 12 sømil, adgang til fortsat i en overgangsperiode i et vist omfang at drive fiskeri inden for denne grænse.

Landsrådet har på sin samling i 1962 erklæret sig indforstået med, at der indrømmes sådanne overgangsrettigheder.

Det er endvidere tanken at indføre nye basislinjer for beregning af såvel søterritoriet som den nye fiskerigrænse i overensstemmelse med landsrådets forslag af 1956.

For at illustrere udvidelsen af fiskerigrænsen fra 3 sømil til 12 sømil er der til de ærede medlemmer uddelt 2 kort over den sydlige del af Grønlands vestkyst, der i grove træk angiver de nye basislinjer samt 3, 6 og 12 sømilegrænserne.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings hurtige og villige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Iver Poulsen): På partiet de uafhængiges vegne har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ministres strafansvar.

Det påbud, der blev givet i den første grundlov af 1849, og som er gentaget af alle senere, senest i § 13 i grundloven af 1953, om, at ministrenes ansvar for regeringens førelseskal, bestemmes nærmere ved lov, er som

bekendt hidtil ikke blevet omsat i realiteter, uagtet man i de gentagne forsøg herpå i 1939 nåede så langt som til vedtagelse og stadfæstelse under 15. marts 1939 af den daværende justitsminister K. K. Steinckes forslag til lov om ministrenes ansvarlighed, der imidlertid som følge af sin tilknytning til den ikke gennemførte forfatningsreform aldrig kom til at træde i kraft.

Når de uafhængige har ønsket at fremsætte dette lovforslag, er baggrunden i første række den, at gennemførelsen af grundlovens påbud om en nærmere bestemmelse ved lov af ministeransvaret var et af de første punkter på partiets aktuelle valgprogram forud for valget i november 1960.

Spørgsmålet, dets løsning eller ikke-løsning, er blevet aktualiseret ved den betænkning (nr. 312/1962), der i maj 1962 blev afgivet af den af statsministeriet den 6. oktober 1959 nedsatte kommission af jurister.

I betænkningens konklusion er kommissionens medlemmer enige om, at der ikke af grundlovens § 13 kan udledes nogen pligt for lovgivningsmagten til at gennemføre en særlig ministeransvarlighedslov — et spørgsmål, der i øvrigt ikke er berørt i det pågældende kommissorium, hvorefter man i første række har ønsket „en redegørelse for problemerne i forbindelse med ministrenes ansvar for regeringens førelse, herunder ministrenes ansvar som øverste forvaltningsmyndighed.“

Det i kommissoriet stillede spørgsmål om, „hvorvidt der i lyset af det således tilvejebragte materiale skønnes at være behov for en særlig lov om ministrenes ansvarlighed“, er af kommissionens flertal, 12, besvaret benægtende, idet man finder, at det eksisterende ansvarsgrundlag er tilstrækkeligt, og at det i øvrigt ikke vil være muligt i en særlig lov at angive ansvarsgrundlaget for ministre på udtømmende måde i præcise regler. Mindretallet, professor, dr. jur. Poul Meyer, har herom udtalt sig i modsat retning ud fra den samme opfattelse, som er fremsat af professor, dr. jur. Stig Iuul i dens afhandling „Rigsretten“ i værket „Den Danske Rigsdag 1849-1949“, bind V, side 594, hvori det bl. a. hedder:

„Der tiltrænges utvivlsomt i høj grad regler om ministrenes ansvar i betragtning af, at straffelovens regler om forbrydelser i